

MUTLU ÇOCUKLAR ÇAĞININ SONU

Doę. Dr. zkan SAPSAĞLAM

 PEGEMKLTR

Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM

MUTLU ÇOCUKLAR ÇAĞININ SONU

ISBN 978-625-7740-04-3
DOI 10.14527/9786257740043

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Ocak 2021, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Resmi: Beyza Çap
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0312) 394 55 91

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM

Mutlu çocuklar çağında, Tokat'ta doğmuştur. Çocukluğu küçük bir köyde geçmiş ve köyde büyümenin çocuklara sunduğu tüm güzelliklerden yararlanmıştır. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini okul öncesi eğitimi alanında tamamlamış, 2015 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalından mezun olmuş ve doktor unvanını almıştır. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında öğretmen ve yönetici olarak 10 yıl görev yapmıştır. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalını kurmuş, aynı üniversitede öğretim görevlisi ve öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Halen Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. “Karakter ve Değerler Eğitimi, Eğitim Programları, Aile Eğitimi, Çocuk ve Medya, Çocuklarda Mutluluk Artırıcı Stratejiler” gibi konularda bilimsel çalışmaları bulunmaktadır. Ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanmış makaleleri, yayınlanmış kitapları, ulusal ve uluslararası kongrelerde sunulmuş bildirileri ve bilim kurulu üyelikleri bulunmaktadır. Ulusal ve uluslararası etkinliklerde konuşmacı ve panelist olarak görev almış, ulusal televizyon kanallarında programlara katılmış ve çeşitli röportajları yayınlanmıştır. Avrupa Birliği, Tübitak ve üniversiteler tarafından desteklenmiş çok sayıda projede yürütücü, araştırmacı, akademik danışman ve eğitmen olarak görev almıştır. Türkiye’de ve yurt dışında yayın yapan çeşitli gazetelerde köşe yazıları yayınlanmaktadır.

ORCID No: 0000-0002-9965-5191

ÖN SÖZ

Özgürlüğü, mutluluğu ve coşkusu istila edilmiş bir çocukluk zamanıdır, şahit olduğumuz bu modern çağ. Çocukların, mavi gökyüzü, mümbit toprağı, denizi ve güneşi ellerinden alınmış, hep-sinin üzerine bol rakamlı etiketler yazılmış.

Öylesine acımasız bir çağ ki, çocukları beton duvarların arasına hapsetmiş. Her türlü medya araçlarıyla, çocukların saf dimağlarına öldürmeyi, tüketmeyi ve yalnızca kazanmayı erdem olarak sunan merhametsizlik çağı. İyi insan olmanın bit pazarına düştüğü, kariyer ve para sahibi olmanın ışıltılı vitrinlerde sergilendiğı, midelerin kal-be ve akla egemen olduğu modern olmakla mağrur, karanlık bir çağ.

Okulun, diploma dışında bir şey veremediğı, çocuk kalbine de-ğil yalnızca çocuk beynine yatırım yapılan bir çağ. Bir yarışmadan çıkıp diğere katılan, bir kurstan çıkıp başka bir kursa koşturan, araba camlarının buğusunda soluklanan çocukların çağı. Yükü ağır, kaygıları ve kavgaları büyük çocukların dünyası. Çocuk olmanın hükümsüz, çocuk kalmanın imkânsız olduğu bir zamanın endişeli tanıklarımız.

Mazide kaldı çocukların kızağı, çamurdan evi, bez bebeğı. Geçmişte kaldı çocukluk hürriyeti, geçmişte kaldı çocukluğun ihtişamlı devri. Şimdilerde, sevinçleri istila edilmiş, sarsılmaz kaleleri birer birer yıkılmış, çocukluk medeniyetinin. Uçurtması tellere, hayalleri gökdelenlere takılmış çocuklar. Maddenin bağımlısı olmuş, suça bulaşmış, taciz edilmiş, ötelenmiş, örse-lenmiş masumlar. Oysa bir çocuğun sığınabileceğı en güvenilir yer insanın merhamet dolu yüreğıydi ve tüm çocuklar insanlığın yüreğine emanetti.

Dalından kopan bir yaprak misali düşüyor karanlık sokak-ların kaldırımlarına, çocuklar. Manşetler gözü yaşlı çocukların haberlerini veriyor büyük seyircilerine. Ekranlar tüketmeyi, şiddeti, nefreti ve öldürmeyi öğütüyor, küçük izleyicilerine. Ve bir çocukluk medeniyeti ki daha masumu yok yeryüzünde, sinsice, mutsuzluk, zalimlik, merhametsizlik ülkesine dönüştürülüyor.

Çocukluğun, masumiyetin, sevincin ve ümidin filizleri kırılıyor sessizce.

Başını göğe uzatmış çelik kafesli gökdelenlerin, dev adımları altında ezilmiş, çocuk kalbi. Neşeli çocukların gülücükleri asılı kalmış duvarlarda, solmuş fotoğraflarda, ahşap çerçevelerde. Mutlu çocuklar çağı biteli hayli zaman olmuş. Takvimler modern zamanları, masum ve mağdur çocuklar çağını bildiriyor. **Hüzünlü kalplerden süzülen sözcükler, nerede eski çocuklar diye başlıyor. Vitrinlerde, market reyonlarında satışa çıkarılmış kullanıp atılabilen çocuk sevincinin son sürümü...**

“Mutlu Çocuklar Çağının Sonu” siz değerli okuyucularıyla buluşuncaya dek pek çok farklı süreçten ve yoğun emek içeren aşamalardan geçti. Tıpkı bir bebeğin büyümesi ve olgunlaşması gibi. Bu meşakkatli süreçte destek ve gayretlerini her daim hissettiğim Pegem Akademi Yayınevi çalışanlarına gönülden teşekkür ederim.

Hüzünlerini, sevinçlerini, korkularını ve umutlarını yüreğimde taşıdığım, çocuklarıma, dünyanın tüm çocuklarına armağan olsun.

Var edene, yaşatana ve yazdırana sonsuz şükürler olsun...

Dünyadaki en güzel şey sensin, ÇOCUK...

İÇİNDEKİLER

Doç. Dr. Özkan SAPSAĞLAM.....	iii
Ön Söz.....	iv
Dünyadaki En Güzel Şey: Çocuk	1
İnsan Ruhunun Şifası: Çocuk	3
Çocuklar Kurtuluşumuz mu Yok Oluşumuz mu?	6
Köy ve Çocuk	9
Çocuk ve Bayram.....	12
Okullar Tatil Olur Ama Kalbimiz Hep Açık Kalırdı	15
Okul Zili Çaldı Çocukluğa Paydos	17
Çocuklar Ölüirken İnsanlık En Derin Uykusunda Yandı	20
Modern Çağda Çocuk Olmak	23
Fanusun İçinde Büyüttüğümüz Çocuklar	25
Beton Duvarlar Arasında Solan Çocuklar.....	28
Oyun Oynamayan Oyuncak Tüketen Çocuklar	31
Müşteri Çocuklar	34
Modern Dünyanın Sürgün Çocukları	38
Suçta Sürüklenen Çocuklar.....	41
Madde Bağımlısı Çocuklar	46
Obez Çocuklar.....	49
İşçi Çocuklar.....	52
Öksüz ve Yetim Çocuklar	55
Besin Yerine Zehir Tüketen Çocuklar.....	59
Dijital Çocukluk.....	64
Oyunlar Sanal Zararları Gerçek	67
Çocukların Dijital Akranları Youteberlar	70
Televizyonun Büyüttüğü Çocuklar	74
Elektronik Bakıcılar	77
Uzaktan Eğitim-Uzaktan Yaşam	80
Şimdi Yeniden Çocuk Olma Zamanı	82

Modern Dünyanın Gerçeđi Tek Ebeveynli Çocuklar	85
Çocuklar Ölüm Uykusuna Dalarken	88
Çocuklarımızı Yani Geleceđimizi Kaybediyoruz	91
Türkiye'nin En Büyük Projesi Çocuklarını Korumaktır	94
Yaşamlarının En Güzel Çağında İntihar Eden Çocuklar	97
Çocukların Birde Kalbi Vardır Eğitilmesi Gereken	102
Siz Çocuđunuz İçin Hangi Mesleđi Seçtiniz?.....	106
Allah'tan Bihaber Çocuklar	109
Kaynakça	119

DÜNYADAKİ EN GÜZEL ŞEY: ÇOCUK

Sizin için dünyadaki en güzel şey nedir?

Belki tuhaf karşıladınız sorumu. Sorunun cevabı herkes için farklı olabilir. Kimine göre çok beğendiği bir otomobil, bazıları için deniz manzaralı bir ev, kimileri için para, kimileri için kariyer, bazıları içinse sevdikleri ve aile bireyleri olabilir. Bu sorunun cevabı benim için “çocuk”, oldu hep. Evet bana göre, dünyadaki en güzel şey bir çocuktur. Üstü başı yırtık, eli yüzü kir içerisinde, saçları dağılmış olsa da çocuk, dünyadaki en güzel varlıktır.

Menfaat ilişkileri üzerine kurulmuş bu modern çağda, samimiyeti, çıkarsız ve beklentisiz sevgiyi bulabileceğiniz tek yer çocuk kalbidir. Hiçbir kaygı ve tereddüt yaşamadan bir çocuğa sırtınızı dönabilirsiniz. Çocuklar ihanet etmez, çocuklar hayal kırıklığına uğratmaz ve çocuklar yanıltmazlar. Bir çocuğa ne kadar çok sevgi ve emek verirseniz o kadar karşılık görürsünüz. Çocuklar insanları kariyerlerine, zenginliklerine ve fiziki görünümüne göre sevmezler. Çocuklar insanları etnik kökenlerine, inançlarına ya da sosyo-ekonomik durumlarına göre dışlamaz, reddetmez veya çekici bulmazlar.

Bir çocuğun hayallerine tutunup ay dedeyle konuşmak için gökyüzüne çıkabilir, uçan halıyla herhangi bir dünya şehrine yolculuk yapabilir ya da bir yunus balığının kuyruğuna tutunup denizlerde gezintiye çıkabilirsiniz. Rüzgâr, güneş, ay, gökyüzü, mevsimler, nehirler, denizler, kuşlar, kısacası yeryüzündeki her şey çocukların dostudur. Çocukların hayallerinde sınırlar, engeller, imkansızlıklar yoktur.

Masumiyet çağı demek yanlış olmaz, çocukluk çağına. Makineler çağının, metal şehirlerin tozuna, pasına ve kirlenmişliğine henüz teslim olmamıştır, çocuk kalbi. Orada huzur, koşulsuz ve çıkarsız sevgi, merhamet ve küçük mutluluklar vardır. Çocuklar devasa büt-

çelere, kalabalıklara, ihtişama ve lükse ihtiyaç duymazlar mutlu olmak için. Bir parça toprak, küçük bir su birikintisi, bir kelebek yahut bir çiçek kafidir dünyanın en masum varlığının mutlu olması için.

Çocuklar, yetişkinler için yaşamın yorgunluğundan ve yapaylığından sığınacağımız bir liman gibidir. En mutlu olduğumuz zamanlar çocuklarla olduğumuz, çocuk misali gamdan kederden sıyrıldığımız, dünyanın geçici heveslerine sırtımızı döndüğümüz zamanlar değil mi? Çocuklar, modern dünyanın yorgun, kaygılı ve mutsuz insanı için bir terapi kaynağıdır. Çocuklar dünya bahçesinin mis kokulu çiçekleri ve rengarenk çiçekleridir.

Allah, en sevdiği varlık olan insan için, sayısız nimet halk etmiş kâinata, insan için. Belki bunları tanımaktan, saymaktan ve şükürnü eda etmekten dahi acizim. Fakat tüm bu güzellikler içerisinde başka bir yere koyuyor, en yukarda tutuyorum çocukları. Bu yüzden O'nun affına sığınarak diyorum ki dünyadaki en güzel şey "çocuk" tur.

İNSAN RUHUNUN ŞİFASI: ÇOCUK

Günümüz yaşamının beraberinde getirdiği yoğunluk, koşuşturmaca, iş stresi, trafik, kariyer planları, ekonomik beklentiler gibi pek çok neden hem bedenen hem de ruhen bizleri olumsuz etkiliyor. Bugün, 10 yıl öncesine göre daha çok sayıda insan psikolojik desteğe, antidepresan kullanımına ve yardıma ihtiyaç duyuyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK, 2016a) tarafından yapılan “Türkiye Yaşam Memnuniyeti Araştırması” sonuçlarına göre; ülkemizde mutlu olduğunu belirtenlerin oranı 2016 yılında %61,3 iken 2017 yılında %58 oldu. Geçmiş yıllara göre mutsuz olduğunu söyleyenlerin oranı ise %10,4’ten %11,1’e yükseldi. Sağlık Bakanlığı’nın 2009-2013 yıllarına ait verilerine göre, **psikolojik sorunlar sebebiyle sağlık kuruluşlarına başvuranların sayısı %330 arttı.** Yine, aynı dönemde antidepresan ve benzer özelliklerdeki ilaçların kutu bazında tüketim miktarları toplamda 211 milyon kutu oldu (NTV, 2015).

Küresel ölçekte bakıldığında durumun daha da kötü olduğu anlaşılıyor. Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization) verilerine göre dünyada 264 milyondan fazla kişi depresif bozukluklar yaşamaktadır ve yaklaşık 800.000 insan intihar nedeniyle yaşamını kaybetmektedir (WHO, 2020a).

Araştırma sonuçlarından yola çıkarak dünya genelinde insan ruh sağlığı ile ilgili çok ciddi sorunlar olduğu söylenebilir. Bu büyük sorunun en önemli nedenlerinden birisi, insanın giderek yalnızlaşmasıdır. Çünkü modern çağ, insanı acılarını ve sevinçlerini yalnız yaşamak mecburiyetinde kalmıştır. Üstelik bu yalnızlık, kalabalıklar içerisinde yaşanan bir modern çağ yalnızlığıdır.

İnsanın ruhunda tamiri güç hasarlara yol açan bu modern yalnızlığın panzehri ise mutlu bir yuva kurmak, eş ve çocuk sahibi

olmaktır. Üzerinde yaşadığımız, mütemadiyen değişen ve yenilenen kâinata bakınca bu isteğin ve arayışın sadece insana özgü olmadığı, yuva kurmanın, bir aileye sahip olmanın ve soyunu/türünü devam ettirmenin çoğu canlı için benzer bir yaşamsal ihtiyaç olduğu görülebilir. Üstelik araştırma sonuçları da bu görüşü destekliyor.

California, British Columbia ve Stanford Üniversiteleri tarafından yapılan araştırmalarda, çocuklu aileler ile çocuksuz aileler karşılaştırılmış ve **ebeveynler çocuklarıyla ilgilendikleri zamanlarda diğer günlük aktivitelerine nazaran daha mutlu olduklarını** belirtmişler. Araştırmaya katılanlar, çocuklarının hayatlarına pozitif duygular kattığını ve yaşamlarını anlamlandırdığını ifade etmişler (**Hürriyet, 2012**).

Peki, çocuk insan için gerçekten bir mutluluk kaynağı mıdır?

Çocukların dünyasına bir kere misafir olan insanın, bu masumiyet çağında bulduğu mutluluğu başka bir yerde, hele ki büyüklerin dünyasında bulması pek mümkün değildir. Çocukların dünyasında, kimse dışlanmaz, ten rengi, **konusulan dil veya inanılan din bir kavga nedeni değildir.** Çocukların dünyasında masumiyet, hoşgörü ve merhamet hakimdir. **Kumdan kaleler, kâğıttan uçaklar yaparak, mutlu olmasını bilir çocuklar.** Gökyüzüne uzanan metal odalarda asla sahip olamayacağınız kadar çok mutluluk vardır, kumdan kalelerin içinde.

Çocukların dünyasında kanaatkarlık vardır. Oyuncak arabalar, bez bebekler kâfi gelir dünyalık olarak. Büyük adamların dünyada yolcu gibi yaşama sözünün unuttuğuna ne bakarsın! Gökkuşağı misali rengarenktir çocukların dünyası. Ay dedesi, kardan adamı, uçan arabası vardır. Biner arabasına gider babaannesine, dedesine, anneannesine, büyükbabasına. Büyüklerin yıllardır ata ocağına uğramayışına karşı, sürer arabasını kırlara, köylere.

Küçük olduğuna aldanmamak gerekir. Sayısız dostu, arkadaşı vardır çocukların. Kurtla, ayıyla, kuzuyla, köpekle, kediyle herkesle arkadaşır bu küçük insan. Allah'ın yarattığı her şeyi sever, herkesle dost ve arkadaş olur, modern çağ insanının yalnızlığına nazire yaparçasına.

Çocuk, insan için mutlu olmanın yolunu gösteren bir rehber gibidir. Küçük şeylerle de mutlu olunabileceğinin, diğer insanlar ve canlılarla kavga etmeden de yaşanabileceğinin sırrını gösterir. Oysa yaşadığımız çağda büyüklerin mutlu olabilmesi için büyük sebeplere ihtiyacı var. Öyle değil mi?

İnsan için bir mutluluk kaynağıdır, çocuk. Dünyanın maddi zenginliklerinin, yalnızlığı ve hazcılığı teşvik eden kariyer yalanlarının vadedemeyeceği kadar büyük bir mutluluk. Çocuklarda, sayısız şifalar gizlidir insan ruhu için. Mutluluk, huzur, öğrenme arzusu, merhamet, yaşama gücü, istikbal ve umut gibi.

Bugünün yetişkinleri olarak bizlerde tahtadan, bezden oyuncaklarla, çiçeklerle, ağaçlarla, hayvanlarla mutluyduk bir zamanlar. Büyüyen sadece yaşlarımız ve bedenlerimiz olsaydı belki hala mutlu olabilecektik. Fakat isteklerimiz, hırslarımız, arzularımız ve kavgalarımız da büyüdü. Buna karşın sevgimiz, hoşgörümüz, nezaketimiz ve sevinçlerimiz küçüldü.

Şimdilerde, gökdelen odalarına hapsedilmiş yalnız kariyerliler olarak, yemyeşil kırların kokusunu, üzerine yoğurt sürülmüş somun ekmeğinin lezzetini ve çocukluk mutluluğunu özlemekle meşgulüz. İhtiyacımız olan şey belki de bu modern yalnızlığı bir çocuğun yaşama sevinci, öğrenme isteği, henüz kirlenmemiş masumiyeti ve hiç tükenmeyen neşesi ile doldurmakta gizlidir.

Sıkılan, daralan ve bunalan modern insanın şifası belki de çocuklarda gizlidir...

ÇOCUKLAR KURTULUŞUMUZ MU YOK OLUŞUMUZ MU?

Bir milletin sahip olabileceği en kıymetli sermaye, beşerî sermayedir. Petrol ve doğalgaz gibi yer altı kaynaklarından bile daha kıymetli ve daha kalıcı bir zenginlik kaynağıdır. Beşerî sermayenin zeminini ise çocuklar ve gençler oluşturmaktadır. Onlar bizim, umudumuz, ideallerimiz ve istikbalimiz.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre; **Türkiye toplam nüfusu 2017 yılı sonu itibariyle 80 milyon 810 bin 525 iken, 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 983 bin 97 oldu.** Genç nüfus, toplam nüfusumuzun %16,1'ini oluşturuyor. Genç nüfusun, %51,2'si erkeklerden, %48,8'i kadınlardan oluşuyor (TÜİK, 2018).

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; **Türkiye'nin genç nüfusu, Belçika'dan Yunanistan'a İsveç'ten Macaristan'a AB üyesi 20 ülkenin toplam nüfusundan daha fazla.** Türkiye'de 15-24 yaş grubundaki genç nüfus, toplam nüfusun yüzde 16,1'ini oluştururken, bu oran Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 10,9 (Anadolu Ajansı, 2019).

Özellikle batılı pek çok ülkenin böyle bir çocuk ve genç nüfusa sahip olmak için yapabileceklerini tahmin bile edemezsiniz. Zira çoğu batılı devlet ve bilhassa Avrupa milletlerinde düşük doğum oranları nedeniyle nüfus azalmakta ve dahi ölenlerin sayısı doğanların sayısından fazla olmaktadır.

Peki, genç nüfusumuz kurtuluşumuz mu yok oluşumuz mu?

Sayısıyla ve çokluğuyla övündüğümüz genç nüfusumuzu, modern çağın ayartıcı etkilerine karşı yeterince koruyabiliyor muyuz?

Genç nüfusumuza, yarının dünyasında ihtiyaç duyacakları bilgi ve becerileri kazandıran bir eğitim verebiliyor muyuz?

Medeniyet tasavvurumuzda görev ve sorumluluk üstlenmesini beklediğimiz gençlerimize, milli ve manevi değerlerimizi kazandırabiliyor muyuz?

Çocuklarımız ve gençlerimizle benzer duygulara ve ideallere sahip olduğumuzu söyleyebilir miyiz?

Bu soruların cevabı millet olarak geleceğimizin nasıl şekilleneceğinin de göstergesi niteliğinde. İsterseniz samimi bir şekilde soruların cevabını birlikte bulmaya çalışalım.

Modern çağı şekillendiren emperyalist güçler, tüm ayartıcı aygıtlarını seferber etmiş vaziyette çocuklarımıza ve gençliğimize saldırıyorlar. **Bugün adeta kuşatılmış bir çocukluk ve gençlik sözkonusu. Bugünün çocuklarına ve gençlerine bakınca, uyuşturucu madde kullanan ve bağımlısı olmuş, şiddet içerikli oyunlarla büyüyen, televizyonda, internette ve diğer farklı mecralarda erotik içeriklere maruz kalan, ailesi parçalanmış ve tek bir ebeveynle büyüyen, popüler kültürün cazibesine teslim olmuş günahsız lakin mağdur çocukların pek çok olduklarını görüyorum.**

Başka bir sorunun cevabına gelecek olursak, eğitim sistemine ciddi yatırımlar yapılmasına, alt yapı olanaklarının ve bilişim teknolojilerinin sürekli iyileştirilmesine rağmen eğitimde istenen başarıyı bir türlü elde edemedik. Bunu çok sayıda üst düzey yönetici de defaten dile getirdi. **Uluslararası düzeyde yapılan sınavlardaki durumumuz, okullarda yaşanan şiddet olayları, beklentilere cevap veremeyen eğitim programları gibi pek çok farklı gösterge üzerinden mevcut durumu okumak mümkün.** Dolayısıyla eğitimdeki durumumuzun **gerek talim ve gerekse terbiye noktasında** çok da iyi olduğunu söylemek ne yazık ki mümkün değil.

Milli ve manevi olan pek çok şeyin anlamını ve değerini kaybettiği, maddenin ve maddi olanın kutsandığı bir zeminde sloganların ötesine geçemeyen bir maneviyattır yaşamakta olduğumuz. Çocuklara milli ve manevi bir şuur kazandırması gereken aile **ve okul, bu vazifelerini icra etmekten çok uzaklar. Var olma mücadelesi veren ve kendi bireyleri arasındaki iletişimi dahi kaybetmiş aile kurumu ve diploma dışında bir şey veremeyen, talimi terbiyenin kat**